

ZAKOŃCZENIE PERTRAKTACJI HANDLOWYCH Z NIEMCAMI.

WARSZAWA, 7. 3. Rokowania o traktat handlowy polsko-niemiecki, zostały definitywnie zakończone.

Min. Bauscher udał się do Berlina, celem poinformowania rządu Rzeszy o przebiegu pertraktacji i powrócił do Warszawy w poniedziałek wieczór, tak, że ewentualne podpisanie traktatu nastąpiłoby we wtorek.

W wyniku pertraktacji opracowano t. zw. mały traktat handlowy, obejmujący tylko zasadnicze sporne kwestje między Polską a Niemcami.

SAMOBÓJSTWO URZĘDNICZKI KASY CHORYCH.

WARSZAWA, 7. 3. Przy ul. Żelaznej 39 wyrzucił z rewolweru w oko lice serca usiłowała popełnić wczoraj wieczorem samobójstwo 24-letnia Kazimiera Heinrich, urzędniczka kasy chorych.

W stanie bardzo ciężkim przewieziono ją pogotowie do szpitala Dz. Jezus. Przyczyn rozpaczliwego kroku nie ustalono.

KSIĄDZ SKAZANY NA KARĘ ŚMIERCI.

MOSKWA, 7. 3. Dziennik „Syberja Sowiecka“ donosi, że ks. Gabriel Leparyński został skazany na śmierć przez rozstrzelanie za wypowiedzenie następujących słów w kazaniu: „Za granicą uczucie religijne staje się raz silniejsze. To samo będzie i u nas. Wkrótce słowo Boże zatrumfuje w całym naszym kraju“.

KATASTROFA LOTNICZA NA REWJI KU CZCI MASARYKA.

PRAGA, 7. 3. Przegląd wojska na uroczystościach jubileuszowych prezydenta Masaryka, zakończył się strasznie katastrofą lotniczą.

O godz. 4 po poł. wyjechała z lotniska praskiego eskadra, złożona z 40 samolotów i rozpoczęła ewolucje nad miastem. Nagle z wysokości 40 mtr. spadły 2 aeroplany na zakład dla umyślnych chorych.

Jeden z pilotów wyskoczył z samolotu, jednakże spadł na ziemię nie otworzył i pilot w oczach zgroza przejeżdżającego tłumy poniósł śmierć na miejscu. Ciało jego było w okropny sposób zniekształcone.

W kilka sekund później aparaty spadły na ziemię, grzebiąc pod swymi częściami pozostałych lotników.

Wesoły nastrój w Łodzi.

ŁÓDŹ, 7. 3. W dniu wczorajszym Łódź zaroila się od licznych kupców z prowincji bliższej i dalszej, oraz szczególnie z kresów wschodnich.

W przedsiębiorstwach zapanał wielki ruch, nienotowany od szeregu miesięcy. Dokonano licznych transakcji, przeważnie gotówkowych.

W przyszłym tygodniu spodziewany jest również liczny zjazd kupców z poznańskiego.

Ożywienie to przypisać należy pełnemu wyczerpaniu się zapasów u kupców detalistów na prowincji.

Olbrzymie rozmiary powodzi we Francji.

PARYŻ, 7. 3. Według dzisiejszych obliczeń liczba ofiar katastrof fajerwerków w południowych departamentach Francji wynosi 163 zatopionych. Według innych źródeł liczba ofiar przekracza 300 osób. W niektórych miejscach woda opada, w innych podnosi się, grożąc dalszymi zalewami.

Na obszarach nawiedzonych powodzią krążą liczne łodzie, które ściągają ludzi z dachów i drzew. Samoloty badają również teren dotknięty powodzią. W miasteczku Moissac jest 200 domów zniszczonych.

Władze wojskowe wysłały piekarnie polowe do okręgów nawiedzonych powodzią. Około 2000 osób potrzebuje natychmiastowej pomocy.

Na czym polega wyższość amerykańskiego robotnika?

Prof. Thomas T. Read z uniwersytetu w Kolumbji po 3-letnich badaniach i zestawieniach statystycznych doszedł do wniosku o bezwzględnej wyższości robotnika amerykańskiego nad europejskim i azjatyckim. Uzasadnienie tych wniosków i rozpatrzenie przyczyny stwierdzonego stanu rzeczy złożyło się na obszerną pracę, wydaną świeżo przez profesora Reada i zawierającą nader ciekawe dane oraz rozumowania na ich podstawie.

Autor zapewnia, że robotnik amerykański, mimo iż zużywa mniej energii, aniżeli jego koleś pochodzący z innych części świata, zdobywa się na większą wydajność, pracy w przeciągu roku. Szczególny objaw ten wyjaśnia autor ogólnym poziomem przemysłu amerykańskiego, w którym stosowana racjonalna pomoc maszyny nie czyni z robotnika „nie wolnika płacy“, ale świadomego rzeczy kierownika, za którego pracują „liczni niewolnicy mechaniczni“. Przeciętna wytwórczość roczna pracownika w Stanach Zjednoczonych jest dwa razy wyższa od przeciętnej wytwórczości rocznej kanadyjczyka, dwa i pół raza wyższa niż Anglika i Belgijczyka i czterokrotnie przewyższa wydajność rocznej pracy Niemca. Zdaniem profesora Reada przyczyną się do tego wyniku w znacznym stopniu amerykański system ekonomiczny, powołujący kierowników wielkich fabryk i wytwórni o konieczności znalezienia dla każdego pracownika najlepiej odpowiadającego mu zajęcia.

Wykazawszy że każdy naród, powiększając swoją zdolność wytwórczą, powiększa tem samem swoją zdolność spożywcza, twierdzi autor, że przy systemie amerykańskim praca rozdzielona jest rozumnie i przezornie w ten sposób, że zbyt wyprodukowanego materiału może zapewnić wygodny tryb życia zarówno dla pracodawcy, jak dla pracobiorcy. Błąd europejczyków polega na przypuszczeniu, że istnieje granica możliwości produkowania dla każdego kraju i że im mniej wytwarza każdy poszczególny pracownik, tem więcej pozostaje pracy dla pozostałych jego towarzyszy. Jest to — zdaniem prof. Reada — zapatrywanie z gruntu fałszywe. Niema — utrzymuje on — granic produktywności, jakie osiągnąć może jakikolwiek kraj na świecie. Robotnik, ograniczający rozmyślnie pracę, jaką może wykonać w ciągu dnia, przyczynia się dobrowolnie do wytworzenia takiego stanu rzeczy, przy którym niemożliwością jest dla niego i dla jego towarzyszy życie wygodne, a zarazem zapewnienie stałego obrotu włożonego przez przedsiębiorcę kapitału. Robotnik amerykański dąży świadomie i celowo do coraz wyższej wydajności własnej pracy i dla tego przyjmuje z wdzięcznością wszelkie ułatwienia techniczne, jakich dostarcza mu pomysłowość wynalazców, a także racjonalizacja wytwarzania i tą właśnie drogą dochodzi do tak imponujących

wyników.

Wyższość amerykańska w dziedzinie wydajności rocznej pracy osobnika — konkluduje prof. Read — starezy za wyjaśnienie, dlaczego obywatel Stanów Zjednoczonych, zarówno przedsiębiorca jak robotnik, korzysta z daleko wyższego stopnia komfortu życia, aniżeli tej samej kondycji obywatel wszelkiego innego

kraju świata.

Szkoda, że prof. Read napisał i wydał książkę swoją przed kryzysem przemysłowym w Ameryce. Ciekawa rzecz, czy i teraz, kiedy i tam nie starezy pracy dla wszystkich, może być w dalszym ciągu mowa o nieograniczonej produktywności indywidualnej, jak i ogólnokrajowej.

R.

Praca społeczna w życiu kobiety.

Instynkt poświęcenia się jest podobno jednym z tych, o którym wątpią sceptycy, chcący widzieć w ciemnych kolorach wszystko, co tyczy natury ludzkiej. A jednak naprzekór tym smutno na świat patrzącym ludziom, same życie tysiącami przykładów wykazuje, że poza egoistycznymi skłonnościami człowieka istnieje w nim pragnienie „wyjścia z siebie“, pracy dla innych ludzi, często dla ludzi może nieznanych, lub częściej nawet dla tych, którzy dopiero kiedyś przyjdą w przyszłość. Ta właśnie myśl była przecież w czasach niewoli dźwignią wszystkich naszych ruchów ideowych, — z tą właśnie myślą o jutrze i o wolności przyszłej Polski ginęli ze spokojem na twarzy i z uśmiechem na ustach bojownicy niepodległości nieistniejącego wówczas państwa.

Ale i dzisiaj, w tak szczęśliwie zmienionych warunkach, nie brak jest spraw, które ludzi, posiadających ów instynkt społeczny i ukształconą świadomość obywatelską — pobudzić muszą do pracy dla innych. Zdumienie, iż państwo samo, jako abstrakcja, jest w stanie zorganizować całe życie w kraju, — wobec rzeczywistości ostać się nie może. Konieczna jest tu zawsze również i inicjatywa społeczna.

Ma ona podwójne znaczenie: — leczy ból, których nigdzie i nigdy nie brak w życiu zbiorowem, — oraz zwraca uwagę władz państwa na doniosłość poszczególnych spraw, które w natoku ogólnych zagadnień łatwo mogą być przeoczone.

Zwłaszcza dla pracy równouprawnionej kobiety otwiera się tu wdzięczne pole. Wszak w samej naturze kobiety, w której dominuje pierwiastek rodzinny, tkwi owa skłonność do myślenia o innych, do spostrzegania poszczególnych objawów życia i nadawania im na leżną doniosłość. Czy będzie to opieka nad młodzieżą szkolną w t. zw. „kołach redzieielskich“, — czy opieka nad matką i dzieckiem w organizacjach społecznych jak np. związku pracy obywatelskiej, — czy praca oświatowa wśród żołnierzy w „Białym krzyżu“, — czy działalność w instytucjach ratujących od wynarodowienia nasze kresy, — czy wreszcie prace w zrzeczeniach zawodowych, wszędzie znajdzie kobieta pole do szerokiego zastosowania tych umiejętności, które jako równouprawniona obywatelka zdobyła, jak i rozwinięta swych wrodzonych właściwości kobiecych, zdolności do poświęcenia i samozaparcia.

Wszak dawna, słusznie zresztą ośmieszana „filantropja“ nie była w gruncie rzeczy niczem innym, jak daniem ajścia temu pragnieniu pracy dla innych.

Projekt nowelizacji ustawy inwalidzkiej

Rada ministrów uchwaliła projekt ustawy zmieniającej i uzupełniającej ustawę inwalidzką. Projekt ustawy ustala zakres kompetencji ministrów przy wykonywaniu ustawy inwalidzkiej, mianowicie legalizuje dokonane już 1929 roku zmiany w tym zakresie, polegające na przekazaniu ministrowi pracy i opieki społecznej następujących spraw: rewizji lekarskiej inwalidów wojennych, postępowania o uznanie za zaginione w związku ze służbą

wojskową osób, które zaginęły na terenie wypadków wojennych, leczenia i protezowania inwalidów wojennych. Projekt ustawy wprowadza postanowienia o powierzeniu kasom chorych leczenia i protezowania inwalidów wojennych, pozatem wprowadza instytucje o charakterze kolegialnym dla spraw, rozstrzeżeń do zaopatrzenia zgłoszonych przez rodziny pozostałe po poległych, zmarłych i zaginionych w związku ze służbą wojskową.

